

# Ứng dụng công nghệ AI trong giảng dạy môn Văn hóa bản địa, nghề hướng dẫn du lịch Trường Cao đẳng Lai Châu

Bùi Thị Hương

Khoa kinh tế tổng hợp, Trường Cao đẳng Lai Châu

Received: 25/10/2024; Accepted: 04/11/2024; Published: 15/11/2024

**Abstract:** This article analyzes and proposes the application of Artificial Intelligence (AI) technology in teaching the course on Indigenous Culture and Tourism Guiding at Lai Chau College. The integration of AI into education not only enhances teaching effectiveness but also creates a dynamic, creative learning environment for students. The article focuses on the traditional festivals of the ethnic groups in Lai Chau, such as the Hoa Ban Festival of the Thai people, the Tú Tỷ Festival of the Giáy people, and the Mừng Cơm Mới Festival of the La Hủ people, exploring how AI can help recreate rituals, folk games, and enable students to learn and develop tourism guiding skills through Virtual Reality (VR) simulations and 3D models. Furthermore, AI assists instructors in monitoring, assessing, and adjusting students' learning processes effectively, contributing to the improvement of vocational tourism training in the region.

**Keywords:** AI technology, traditional festivals, education, tourism profession, artificial intelligence in education.

## 1. Đặt vấn đề

Trong bối cảnh cách mạng công nghiệp 4.0, công nghệ thông tin và trí tuệ nhân tạo (AI) đã không còn là khái niệm mới mẻ mà đang ngày càng trở thành một phần không thể thiếu trong tất cả các lĩnh vực, bao gồm giáo dục và đào tạo nghề. Việc ứng dụng công nghệ AI trong giảng dạy, đặc biệt là các môn học chuyên sâu như Văn hóa bản địa và nghề hướng dẫn du lịch, có thể mở ra những cơ hội mới để nâng cao chất lượng giảng dạy và học tập, đáp ứng nhu cầu phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao cho ngành du lịch.

Trường Cao đẳng Lai Châu, với mục tiêu phát triển bền vững và nâng cao chất lượng đào tạo nghề, cần phải tìm kiếm và áp dụng những phương pháp giảng dạy tiên tiến để giúp học sinh có thể tiếp cận và vận dụng kiến thức một cách hiệu quả. Việc ứng dụng công nghệ AI trong việc giảng dạy môn Văn hóa bản địa, một môn học có vai trò quan trọng trong việc bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống, sẽ góp phần tạo nên môi trường học tập sáng tạo, sinh động và hấp dẫn. Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 4/11/2013 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI về “Đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo” đã nhấn mạnh tầm quan trọng của việc đổi mới phương pháp giảng dạy, ứng dụng công nghệ thông tin và tạo ra những mô hình học tập sáng tạo để đáp ứng nhu cầu xã hội. Điều này đặt ra yêu cầu cấp thiết đối với các cơ sở giáo dục, đặc biệt là

các trường cao đẳng, trong việc tích hợp công nghệ vào quá trình giảng dạy, nhằm phát triển kỹ năng và năng lực cho học sinh.

Đặc biệt, đối với nghề hướng dẫn du lịch, một ngành nghề có tiềm năng lớn nhưng lại đòi hỏi người học không chỉ có kiến thức chuyên môn mà còn cần phải phát triển kỹ năng giao tiếp, ứng xử linh hoạt trong môi trường thực tế. Công nghệ AI có thể hỗ trợ trong việc mô phỏng các tình huống thực tế, giúp học sinh học hỏi và rèn luyện kỹ năng cần thiết ngay trong môi trường học tập. Với những lý do trên, việc nghiên cứu và áp dụng AI trong giảng dạy môn Văn hóa bản địa và nghề hướng dẫn du lịch tại Trường Cao đẳng Lai Châu là một vấn đề cấp thiết và cần thiết phải được thực hiện để đáp ứng yêu cầu phát triển giáo dục trong thời đại số.

## 2. Nội dung

### 2.1. Khái quát về công nghệ AI

Trí tuệ nhân tạo (AI) là một lĩnh vực của khoa học máy tính, nghiên cứu và phát triển các hệ thống có khả năng thực hiện các nhiệm vụ yêu cầu trí tuệ con người, như học hỏi, nhận diện hình ảnh, hiểu ngôn ngữ tự nhiên, ra quyết định, và giải quyết vấn đề. AI không chỉ bao gồm những thuật toán phức tạp mà còn liên quan đến các phương pháp học máy (machine learning) và học sâu (deep learning), cho phép hệ thống tự động cải thiện và tối ưu hóa các hành vi dựa trên dữ liệu và kinh nghiệm thu thập được.

Với sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ trong những năm gần đây, AI đã trở thành công cụ quan trọng trong nhiều lĩnh vực như y tế, giao thông, tài chính, và đặc biệt trong giáo dục. Trong giáo dục, AI có thể hỗ trợ trong việc cá nhân hóa việc học, tạo ra các môi trường học tập linh hoạt, và giúp giáo viên tối ưu hóa quá trình giảng dạy. AI có thể thực hiện các chức năng như tự động chấm điểm, phân tích hành vi học tập của học sinh, cung cấp phản hồi nhanh chóng và chính xác, đồng thời tạo ra các chương trình học tùy chỉnh phù hợp với nhu cầu và khả năng của từng người học. Sự phát triển của AI đang mở ra nhiều cơ hội và thách thức mới, đặc biệt trong việc ứng dụng vào các môn học chuyên sâu như Văn hóa bản địa và nghề hướng dẫn du lịch, giúp nâng cao hiệu quả giảng dạy và học tập.

## 2.2. Ứng dụng công nghệ AI trong giảng dạy môn Văn hóa bản địa, nghề hướng dẫn du lịch Trường Cao đẳng Lai Châu

Việc ứng dụng công nghệ AI trong giảng dạy môn Văn hóa bản địa và nghề hướng dẫn du lịch tại Trường Cao đẳng Lai Châu mở ra cơ hội phát triển mạnh mẽ cả về phương pháp giảng dạy và trải nghiệm học tập cho học sinh. Đặc biệt, với các môn học mang tính đặc thù như Văn hóa bản địa, nơi yêu cầu học sinh không chỉ hiểu sâu về các lễ hội, nghi thức mà còn cần rèn luyện kỹ năng truyền đạt thông tin văn hóa đến du khách, AI có thể hỗ trợ tối ưu trong việc mô phỏng, tái hiện các hoạt động văn hóa truyền thống.

Công nghệ AI có thể giúp tạo ra các mô hình 3D hoặc các trải nghiệm thực tế ảo (VR), cho phép học sinh trực tiếp tham gia và hiểu rõ các lễ hội như Hoa Ban của người Thái, Tú Tỷ của người Giáy, hay lễ hội Mừng Cơm Mới của người La Hủ mà không cần phải đi xa. Bằng cách sử dụng AI, giáo viên có thể tái tạo không gian lễ hội, các nghi thức cúng bái, trò chơi dân gian và các hoạt động văn hóa khác để học sinh có thể tiếp cận thông qua các nền tảng học tập trực tuyến, từ đó hiểu rõ hơn về ý nghĩa và cách thức tổ chức các sự kiện văn hóa này.

Ngoài ra, AI cũng có thể giúp phân tích và đánh giá hành vi học tập của học sinh, từ đó đưa ra các điều chỉnh và phương pháp giảng dạy phù hợp, giúp học sinh tiếp thu kiến thức một cách hiệu quả nhất. Cụ thể, hệ thống AI có thể theo dõi tiến độ học tập của từng học sinh, đưa ra các đề xuất bài tập, và cung cấp các phản hồi nhanh chóng giúp học sinh nắm bắt và củng cố kiến thức về các nghi thức, lễ hội truyền

thống. Thông qua các công cụ tự động chấm điểm, đánh giá, và phân tích dữ liệu, giáo viên có thể dễ dàng phát hiện những vấn đề học tập của học sinh và đưa ra các giải pháp hỗ trợ kịp thời. Nhờ đó, việc giảng dạy và học tập môn Văn hóa bản địa và nghề hướng dẫn du lịch trở nên hiệu quả, sinh động và gần gũi với thực tế hơn.

### Chương III: Một số lễ hội tiêu biểu vùng Lai Châu

**VD Lễ hội Hoa Ban của người Thái Lai Châu:** Lễ hội Hoa Ban là một trong những lễ hội tiêu biểu của người Thái Lai Châu, được tổ chức vào mùa xuân để cầu mong mùa màng bội thu và thể hiện lòng tôn kính đối với tổ tiên. Đây là một dịp để học sinh ngành hướng dẫn du lịch hiểu rõ về các nghi thức truyền thống và trò chơi dân gian của người Thái, cũng như cách thức tổ chức lễ hội để thu hút du khách.

**Ứng dụng AI trong giảng dạy:** Công nghệ AI có thể giúp mô phỏng các nghi thức trong lễ hội Hoa Ban, từ việc cúng bái tổ tiên cho đến các trò chơi dân gian đặc trưng. Hệ thống học tập thông minh có thể cung cấp cho học sinh các video minh họa, mô phỏng 3D các nghi thức truyền thống, và thậm chí cho phép học sinh tham gia vào các trò chơi dân gian trực tuyến, tạo ra một trải nghiệm học tập sinh động và thực tế hơn. Thông qua các nền tảng học tập trực tuyến tích hợp AI, học sinh có thể tìm hiểu về thời gian, địa điểm, và các hoạt động liên quan đến lễ hội một cách chi tiết và đầy đủ.

**VD Lễ hội Tú Tỷ của người Giáy Lai Châu:** Lễ hội Tú Tỷ là lễ hội truyền thống của người Giáy, thường được tổ chức vào mùa xuân để tôn vinh các thần linh và cầu cho mùa màng tốt tươi, đời sống ấm no. Trong lễ hội này, các nghi thức mang đậm nét tâm linh của cộng đồng Giáy, với các nghi lễ cúng thần linh, ca hát, múa, và trò chơi dân gian.

**Ứng dụng AI trong giảng dạy:** AI có thể giúp tái tạo không gian lễ hội Tú Tỷ thông qua các công cụ thực tế ảo (VR) và thực tế tăng cường (AR), nơi học sinh có thể trải nghiệm không khí lễ hội ngay trên màn hình máy tính hoặc trong môi trường học trực tiếp. AI có thể phân tích và đánh giá các phần trình diễn văn hóa trong lễ hội như ca hát, múa, giúp học sinh hiểu rõ hơn về ý nghĩa và cách thức tổ chức các nghi thức. Bên cạnh đó, AI có thể cung cấp các câu hỏi và bài tập tương tác giúp học sinh ghi nhớ các thông tin quan trọng liên quan đến lễ hội.

**VD Lễ hội Mừng Cơm Mới của người La Hủ Lai Châu:** Lễ hội Mừng Cơm Mới của người La Hủ

là một dịp quan trọng để cộng đồng này thể hiện lòng biết ơn với đất trời và cầu mong cuộc sống bình an, no đủ. Các nghi thức trong lễ hội liên quan đến việc cúng thần linh, tổ tiên và các hoạt động vui chơi dân gian.

**Ứng dụng AI trong giảng dạy:** Công nghệ AI có thể giúp học sinh nghiên cứu sâu về các nghi thức cúng bái trong lễ hội Mừng Cơm Mới, đồng thời mô phỏng các trò chơi dân gian đặc trưng của người La Hù qua các video, hoạt hình, và các bài tập tương tác. AI cũng có thể hỗ trợ học sinh tự đánh giá hiểu biết của mình thông qua các quiz, bài tập tình huống, từ đó giúp sinh viên phát triển kỹ năng truyền đạt thông tin về lễ hội một cách sinh động và hấp dẫn.

**VD Lễ hội Nàng Han của người Thái Trắng Lai Châu:** Lễ hội Nàng Han là lễ hội lớn của người Thái Trắng ở Lai Châu, nhằm tưởng nhớ và tri ân nữ thần Nàng Han. Lễ hội diễn ra với các nghi thức tôn thờ, múa hát, và các trò chơi dân gian đặc trưng của người Thái Trắng.

**Ứng dụng AI trong giảng dạy:** Hệ thống AI có thể giúp học sinh nắm bắt các nghi thức trong lễ hội Nàng Han qua việc mô phỏng các tình huống thực tế, tạo ra các trải nghiệm học tập sinh động và trực quan. AI có thể sử dụng video tương tác để sinh viên có thể tham gia vào quá trình tái hiện các nghi thức cúng tế, từ đó giúp nâng cao khả năng hiểu biết và thực hành của sinh viên trong việc dẫn dắt du khách tham quan lễ hội này.

**VD Lễ hội Gầu Tào của người Mông Lai Châu:** Lễ hội Gầu Tào là lễ hội tôn vinh các vị thần linh của người Mông Lai Châu, đặc biệt là thần bảo vệ mùa màng. Lễ hội này không chỉ mang ý nghĩa tâm linh mà còn là dịp để cộng đồng người Mông thể hiện bản sắc văn hóa đặc sắc qua các nghi thức cúng thần và trò chơi dân gian.

**Ứng dụng AI trong giảng dạy:** AI có thể hỗ trợ học sinh ngành hướng dẫn du lịch nghiên cứu kỹ các nghi thức trong lễ hội Gầu Tào, như các nghi lễ cúng bái, múa, hát, và trò chơi dân gian đặc trưng. Các nền tảng học tập sử dụng AI có thể mô phỏng các nghi thức này, giúp học sinh dễ dàng tiếp cận và thực hành việc giới thiệu các hoạt động trong lễ hội cho du khách một cách chính xác và hấp dẫn.

Việc ứng dụng AI vào giảng dạy môn Văn hóa bản địa và nghề hướng dẫn du lịch tại Trường Cao đẳng Lai Châu không chỉ giúp học sinh tiếp cận kiến thức một cách sinh động và thực tế, mà còn trang bị cho họ những kỹ năng cần thiết để truyền đạt các giá

trị văn hóa truyền thống một cách hiệu quả. Công nghệ AI có thể hỗ trợ mô phỏng các nghi thức, trò chơi dân gian, và giúp học sinh thực hành trong môi trường học tập ảo, từ đó nâng cao chất lượng đào tạo và đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của ngành du lịch.

### 3. Kết luận

Việc ứng dụng công nghệ AI trong giảng dạy môn Văn hóa bản địa và nghề hướng dẫn du lịch tại Trường Cao đẳng Lai Châu không chỉ là một xu hướng tất yếu trong bối cảnh giáo dục hiện đại mà còn là một giải pháp quan trọng để nâng cao chất lượng đào tạo và phát triển nguồn nhân lực cho ngành du lịch. Thông qua công nghệ AI, sinh viên không chỉ được học hỏi một cách sinh động và thực tế về các lễ hội truyền thống như lễ hội Hoa Ban, Tú Tý, Mừng Cơm Mới, mà còn được trang bị những công cụ và kỹ năng cần thiết để trở thành những hướng dẫn viên du lịch chuyên nghiệp, am hiểu sâu sắc về văn hóa bản địa.

Ứng dụng AI sẽ giúp tạo ra những môi trường học tập linh hoạt, sáng tạo và phù hợp với nhu cầu của từng học sinh, đồng thời cải thiện khả năng ghi nhớ và hiểu biết về các nghi thức, lễ hội, và trò chơi dân gian qua các mô phỏng 3D, thực tế ảo (VR), và học tập trực tuyến. Công nghệ này không chỉ tối ưu hóa quá trình giảng dạy mà còn mang lại những trải nghiệm học tập thú vị và hiệu quả hơn.

Với những tiềm năng mà công nghệ AI mang lại, việc tích hợp và áp dụng chúng trong giảng dạy môn Văn hóa bản địa và nghề hướng dẫn du lịch sẽ đóng góp tích cực vào việc bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống của các dân tộc, đồng thời phát triển nghề du lịch bền vững tại Lai Châu. Đây là một bước tiến quan trọng trong việc đổi mới phương pháp giảng dạy, tạo nền tảng vững chắc cho thế hệ học sinh tương lai, giúp họ không chỉ giỏi về chuyên môn mà còn có khả năng kết nối sâu sắc với bản sắc văn hóa của vùng đất Lai Châu.

### Tài liệu tham khảo

- [1]. Trí tuệ nhân tạo trong giáo dục, Nguyễn Văn Hiếu (2021).
- [2]. Ứng dụng công nghệ thông tin và trí tuệ nhân tạo trong đào tạo nghề du lịch tại các trường đại học và cao đẳng, Trần Thị Lan (2020).
- [3]. Sách Văn hóa Lai Châu, Nhà xuất bản Văn hóa dân tộc (2019).
- [4]. AI và giáo dục: Tương lai của việc học và dạy, Tony Bates (2019).
- [5]. Du lịch Lai Châu: Di sản văn hóa và tiềm năng phát triển, Phan Thanh Hưng (2022).